

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. liepos 18 d. Nr. 21RE-638

(AG-550/01-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Eglės Bilevičiūtės, Ingos Morkvėnienės ir Žydrūno Plytniko (Komisijos posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka bylos šalims nedalyvaujant išnagrinėjo pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) 2025-06-20 skundą dėl atsakovės Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas skunde Komisijos prašo panaikinti Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) 2025-05-23 sprendimą Nr. R2-(VTG)-3106 „Dėl išnagrinėto prašymo ir paaiškinimų pateikimo“ (toliau – Sprendimas) ir įpareigoti atsakovę per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Paaikino, kad į Tarybą kreipėsi 2024-11-11 skundu, pranešdamas apie akcinės bendrovės „Enerģijos skirstymo operatorius“ (toliau – ESO, Bendrovė) neteisėtus veiksmus. Taryba priėmė 2025-04-04 sprendimą (toliau – 2025-04-04 sprendimas), kurį pareiškėjas 2025-04-17 apskundė Tarybai. Išnagrinėjusi pareiškėjo skundą, Taryba priėmė ginčijamą Sprendimą. Tiek 2025-04-04 sprendime, tiek ginčijamame Sprendime Taryba atsisakė pradėti tyrimą dėl įsibrovimo į nuosavybės teise asmeniui priklausantį sklypą, kuriame neįregistruotos elektros tinklų apsaugos zonos, siekiant nukirsti ten augantį medį, kai tam nėra poreikio ar avarinės situacijos. Taryba nurodė, kad jos įgaliojimai yra susiję su valstybinio reguliavimo funkcijomis elektros energetikos sektoriuje. Taryba, teikdama pareiškėjui atsakymą, vertino ESO veiksmus/neveikimą energetiką reglamentuojančių teisės aktų kontekste. Pareiškėjo teigimu, ESO be savininko sutikimo įžengė į privatų žemės sklypą, pažymėjo ten augantį valstybės saugomą medį kaip kirstiną, pasamdė rangovą, kuris atvyko kirsti medį, nors sklype nėra įregistruotų specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir nėra įregistruotų elektros tinklų apsaugos zonų bei tam nebuvo jokios būtinybės (avarinės situacijos), todėl buvo pažeisti šie teisės aktai: Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnis (nuosavybė neliečiama, nuosavybės teises saugo įstatymai); Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (oro linijų apsaugos zonos turi būti įrašytos Registru centre, jei jos neįregistruotos, ESO neturi teisės veikti sklype); Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 4.37 straipsnio 1 dalis, 1.137 straipsnio 1 dalis. Tiek 2025-04-04 sprendime, tiek ginčijamame Sprendime Taryba atsisakė pripažinti, kad valstybės saugoma liepa, kuri buvo sveika ir augo už elektros linijų apsaugos zonos ribų, buvo nukirsta neteisėtai ESO užsakymu, ir atsisakė skirti ESO poveiksmio priemones, nors ESO pažeidė šiuos teisės aktus: Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 13 straipsnio 1 ir 2 dalis; Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-03-29 įsakymu Nr. 1-93 patvirtintų Elektros tinklų apsaugos taisyklių (toliau – Taisyklės) 5.1 punktą; CK 4.37 straipsnio 1 dalį. Pareiškėjo teigimu, Tarybai buvo pateikta informacija, kad Lietuvos aplinkos apsauga yra nubaudusi šio medžio kirtėją dėl neleistinų veiksmų, tačiau Taryba atsisakė pradėti tyrimą dėl ESO. ESO negali naudotis ar veikti sklype už

elektros linijų apsaugos zonų ribų, jeigu neturi savininko leidimo ar teisės aktų pagrindo (pvz., avarijos atvejis).

Atsakovė Taryba su pareiškėjo skundu nesutinka, prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepime paaiškino, kad gavo pareiškėjo 2024-11-19 prašymą, kuriame pareiškėjas prašė: 1) pradėti tyrimą dėl išvardytų ESO pažeidimų; 2) įpareigoti ESO pakeisti sklypų savininkų informavimo apie elektros tinklams pavojų keliančius medžius arba krūmus tvarką, įpareigojant ESO visada informuoti savininkus registruotu paštu; 3) įpareigoti ESO laikytis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-03-29 įsakymo Nr. 1-93 „Dėl elektros tinklų apsaugos taisyklių patvirtinimo“. Įpareigoti ESO matuoti atstumus nustatant ar medžiai auga elektros tinklo apsaugos zonoje, taip pat tikrinti informaciją ar sklypuose yra įregistruotos elektros tinklo apsaugos zonos; 4) kadangi ESO vykdo kirštinių medžių žymėjimą, įpareigoti ESO pagal atskirą susitarimą su sklypo savininku atlyginti neturtinę ir turtinę žalą, atsiradusią dėl už elektros tinklo apsaugos zonos augusios ir nelegaliai pažymėtos kaip kirštinės mažalapės nupjovimą; 5) kreiptis į Lietuvos Respublikos energetikos ministrą idant būtų sugriežtintos elektros tinklų apsaugos taisyklės bei numatyta griežtesnė elektros tinklo operatoriaus kontrolė; 6) jeigu komisijai atrodys reikalinga, paskirti ESO poveikio priemones.

Taryba paaiškino, kad 2025-04-04 raštu Nr. R2-(VTG)-2125 „Dėl prašymų nagrinėjimo“ (toliau – 2025-04-04 atsakymas) išsamiai atsakė į pareiškėjo prašymus.

Taryba 2025-04-17 gavo pareiškėjo prašymą (toliau – 2025-04-17 skundas), kuriame pareiškėjas nurodė, kad nesutinka su Tarybos 2025-04-04 atsakymu bei prašė atnaujinti tyrimą dėl visų neištirtų jo 2024-11-19 prašyme nurodytų ESO veiksmų: 1) dėl liepos nelegalaus nukirtimo; 2) dėl nelegalaus įsibrovimo į privačia nuosavybe kitiems asmenims priklausančius sklypus, net tais atvejais, kai juose nėra įregistruotos elektros tinklų apsaugos zonos; 3) dėl galimo daugkartinio šių neleistinų veiksmų pasikartojimo. Taip pat prašė: 1) skirti ESO poveikio priemones; 2) įpareigoti ESO laikytis Taisyklių nuostatų; 3) įpareigoti ESO visuomet matuoti atstumus nustatant ar medžiai auga elektros tinklo apsaugos zonoje, taip pat tikrinti informaciją ar sklypuose yra įregistruotos elektros tinklo apsaugos zonos.

Taryba, pagal kompetenciją, skundžiamu Sprendimu atsakė pareiškėjui į 2025-04-17 raštą. Taryba nustatė, kad perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorių, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančių elektros tinklus, ir kitų asmenų vykdomai veiklai elektros tinklų apsaugos zonoje, proskynose, keliamus reikalavimus bei santykius su žemės savininkais ir valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniais (toliau – žemės savininkas) ir (ar) miško savininkais / valdytojais, nustato Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-03-29 įsakymu Nr. 1-93 „Dėl elektros tinklų apsaugos taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės). Pagal Taisyklių 5.1¹ papunktį elektros tinklams pavojų keliantis medis arba krūmas – nudžiūvęs, nulūžęs, skilęs, pakrypęs su išvirtusiomis ar pakilusiomis šaknimis, apdegęs ar kitaip pažeistas medis, kuris virsdamas gali sutrikdyti elektros tinklų veiklą ar padaryti kitokios žalos. Elektros tinklų apsaugos zonoje elektros tinklams pavojų keliančiu medžiu arba krūmu taip pat laikomas medis arba krūmas, kurio aukštis yra didesnis už atstumą nuo medžio arba krūmo iki elektros tinklų (elektros oro linijų, elektros kabelių oro linijų, transformatorinių, transformatorių pastočių, srovės keitimo stočių, skirstyklų, skirstomųjų punktų). Taisyklių 8 punkte nustatyta, kad tinklų operatorius turi teisę nekliudomai prieiti, privažiuoti ar kitaip patekti prie jam priklausančių ar jo eksploatuojamų elektros tinklų, esančių žemės savininko teritorijoje, teisės aktų nustatyta tvarka atlikti jų remonto, techninės priežiūros, eksploatavimo, medžių ir krūmų kirtimo (dėl iškirptos medienos naudojimo sprendžia žemės savininkai, rekonstravimo ar modernizavimo darbus, taip pat įrengti naujus elektros tinklus, neišplečiant esamų apsaugos zonų ribų, prieš tai, ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki darbų pradžios (išskyrus avarinius atvejus), pranešus (raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis ar kitu būdu) žemės savininkams ir (ar) miškų savininkams / valdytojams). Kai avariniais atvejais kertami medžiai arba krūmai, žemės savininkai ir (ar) miškų savininkai / valdytojais informuojami per 5 darbo dienas po šių medžių arba krūmų kirtimo darbų atlikimo.

Iš ESO pateiktos informacijos bei topografinės nuotraukos, kurioje nurodyti atstumai, nupjauta liepa, kurios aukštis buvo apie 20 m, augo už 11,4 m nuo linijos kraštinio laido. Matyti, kad medžio aukštis buvo didesnis už atstumą nuo medžio iki elektros tinklų. Tarybos vertinimu, nuplauta liepa atitiko Taisyklių 5.1¹ punkte apibrėžtos elektros tinklams pavojų keliančio medžio sąvoką.

Iš pareiškėjo 2024-11-19 ir 2025-04-17 raštų matyti, kad pareiškėjas iš esmės kelia klausimą dėl to, kad jis nebuvo informuotas apie būsimus medžio, esančio jam nuosavybės teise priklausančiame sklype, kirtimo darbus. Taryba nustatė, kad pareiškėjui nuosavybės teise priklauso žemės ūkio paskirties sklypas. Taisyklių 26 punkte nustatyta, kad miesto ir (ar) kaimo gyvenamosiose vietovėse, įskaitant sodininkų bendrijų teritorijas, elektros tinklų apsaugos zonoje, vadovaudamiesi savivaldybės patvirtintomis želdynų ir želdinių apsaugos taisyklėmis bei kitų teisės aktų reikalavimais, ne miško žemėje augančius medžius ir krūmus, tarp jų ir elektros tinklams pavojų keliančius medžius arba krūmus, kerta ir geni žemės, kurioje auga medžiai ir krūmai savininkai ir (ar) valdytojai, suderinę (išskyrus krūmų kirtimo darbus) su tinklų operatoriumi šių darbų atlikimo terminus. Taisyklių 27 punkte nustatyta, kad, jei miesto ar kaimo gyvenamosiose vietovėse, įskaitant sodininkų bendrijų teritorijas, ne miško žemės, kurioje auga medžiai ir krūmai savininkai ir (ar) valdytojai nesilaiko Taisyklių 26 punkte nustatytų reikalavimų ir tinklų operatoriaus nurodytais arba tarpusavyje suderintais terminais, bet ne trumpesniais kaip per 30 kalendorinių dienų nuo raštiško įspėjimo gavimo dienos, elektros tinklų apsaugos zonoje neiškerta ir (ar) neišgeni medžių ir krūmų, tarp jų elektros tinklams pavojų keliančių medžių arba krūmų, šiuos darbus atlieka tinklų operatorius, o ne miško žemės, kurioje auga medžiai ar krūmai savininkai ir (ar) valdytojai sudaro sąlygas tinklų operatoriumi tokiems darbams atlikti.

Apibendrinusi išdėstytą teisinį reglamentavimą, Taryba padarė išvadą, kad miesto ir (ar) kaimo gyvenamosiose vietovėse ne miško žemėje augančius elektros tinklams pavojų keliančius medžius turi pareigą kirsti žemės, kurioje auga medžiai savininkai (valdytojai), suderinę su tinklų operatoriumi šių darbų atlikimo terminus. Savininkams (valdytojams) nesilaikant Taisyklių 26 punkte nustatytų reikalavimų, šiuos darbus atlieka ESO Taisyklių 27 punkte nustatyta tvarka. ESO, nustačiusi, kad pareiškėjo sklype už 2 m nuo apsaugos zonos ribų augantis medis, kurio aukštis buvo apie 20 m, kelia pavojų elektros tinklams, turėjo pareigą, vadovaudamasi Taisyklių 27 punkto reikalavimais, įspėti pareiškėją apie pavojų keliantį medį, augantį jo sklype ir nurodyti, kad šį medį pareiškėjas privalo nukirsti per Bendrovės nustatytą (ar su pareiškėju suderintą) terminą, kuris negali būti trumpesnis nei 30 kalendorinių dienų nuo raštiško įspėjimo gavimo dienos. Kaip matyti iš Taisyklių 27 papunktyje įtvirtintos nuostatos, įspėjimas apie pavojų keliantį medį turėjo būti pateiktas rašytine forma. Taryba atkreipė dėmesį, kad Bendrovė turi teisę inicijuoti pavojų keliančių elektros tinklams medžių kirtimo procedūrą tik tada, kai Taisyklių 26 punkte išvardinti asmenys nesiima jokių veiksmų po 30 kalendorinių dienų nuo raštiško įspėjimo gavimo dienos. Taisyklių 27 punkte nustatyta Bendrovės pareiga raštiškai įspėti žemės sklypų savininkus ar valdytojus, bet nenumatytas įspėjimų pateikimo būdas. Tai reiškia, kad Bendrovė savo nuožiūra gali pasirinkti raštiško įspėjimo pateikimo būdą. Bendrovė pateiktame Tarybai 2024-12-17 rašte Nr. 24KR-SD-12625 „Dėl informacijos pateikimo“ nurodė, kad Taisyklių 29¹ punkte apibrėžta, kad kai medžiai auga ne miško paskirties žemėje (apibrėžia Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas), tinklų operatorius turi teisę kirsti elektros tinklams pavojų keliančius ne miško žemėje augančius medžius, esančius elektros tinklų apsaugos zonoje už proskynos ribų, tik suderinęs tokį kirtimą su žemės, kurioje auga medžiai, savininku (valdytoju). Taisyklių 24.1–24.5 papunkčiuose nustatyta kaip vykdomas suderinimas. Suderinimas dėl miško ir ne miško paskirties žemėje augančių medžių kirtimo vykdomas tokia pačia tvarka (Taisyklių 29¹ punktas). ESO rašte paaiškino, kad pareiškėjui buvo nurodytas Taisyklių 24.3 papunktis, informuojant, kad „jeigu tinklų operatorius per nustatytą terminą negavo miško savininko/valdytojo atsisakymo suderinti kirsti elektros tinklams pavojų keliančius medžius, augančius elektros tinklų apsaugos zonoje už elektros tinklų proskynos ribų, arba gavo miško savininko/valdytojo sutikimą, tinklų operatorius įgyja teisę kirsti šiuos medžius“.

Paaiškino, kad Taisyklių 29¹ punkto nuostata operatoriumi suteikia teisę kirsti elektros tinklams pavojų keliančius ne miško žemėje augančius medžius, esančius elektros tinklų apsaugos zonoje už proskynos ribų, suderinus tokį kirtimą su žemės, kurioje auga medžiai ir krūmai savininku

(valdytoju). Suderinimas vykdomas tokia pat tvarka, kuri numatyta Taisyklių 24 punkte dėl miško žemėje augančių medžių kirtimo. Pažymėtina, kad Taisyklių 29¹ punkto nuostatos įgyvendinimas gali būti pradėtas tik po raštiškų išspėjimų įteikimo Taisyklių 26 punkte išvardintiems asmenims ir pastariesiems per ne trumpesnę, nei 30 kalendorinių dienų terminą, nesiimant veiksmų, kad būtų užtikrintas elektros tinklų saugumas. Taisyklių nuostatų sisteminis vertinimas leidžia daryti išvadą, kad pavojų elektros tinklams keliančių medžių kirtimo derinimo procedūra, gali būti vykdoma Taisyklių 24 punkte nustatyta tvarka, bet tai nepaneigia Bendrovės pareigos prieš tai raštiškai išpėti žemės sklypų savininkus ar valdytojus, kaip tai numatyta Taisyklių 27 punkte.

Pažymėjo, kad ESO nurodė, jog pranešimas pareiškėjui nebuvo išsiųstas, kadangi viešajame registre buvo netinkamai deklaruota pareiškėjo gyvenamoji vieta. Bendrovė apie planuojamus medžio kirtimo darbus pavišino interneto svetainėje www.eso.lt ir 2023-06-23 regioninėje spaudoje, nors toks papildomas informavimas nėra numatytas teisės aktuose. ESO pabrėžė, kad kitais būdais Bendrovė neturėjo galimybės informuoti pareiškėją dėl planuojamo medžio kirtimo jo žemės sklype, kadangi Bendrovė negali naudoti kitų sistemų, kuriose sukaupti duomenys apie asmenį, nes tose sistemose kaupiami duomenys ir su vartotoju sudaromos sutartys dėl konkrečių paslaugų teikimo ir jo duomenų tvarkymo. Dėl medžių pjovimo iš vartotojo nėra gautas sutikimas, todėl panaudojus jo duomenis šioms tikslams, būtų pažeistos 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) nuostatos.

Paaikino, kad iš Bendrovės Tarybai pateiktos VĮ Registrų centro ataskaitos matyti, kad pranešime, kurio nepavyko išsiųsti pareiškėjui, buvo nurodytas objekto adresas, o ne pareiškėjo deklaruotos gyvenamosios vietos adresas. Atsižvelgus į tai, kad objekto adresas neatitinka adresą sudarančių sudedamųjų dalių, pranešimas nebuvo išsiųstas registruotu paštu. Per e. pristatymą pranešimo taip pat nepavyko išsiųsti, nes pareiškėjas neturėjo aktyvios e. pristatymo pašto dėžutės. Iš ESO pateiktos informacijos matyti, kad Bendrovė, įvertinusi, kad pranešimas nepasiekė adresato, pasirinko papildomą informavimo būdą – informaciją pavišino interneto svetainėje ir 2023-06-23 regioninėje spaudoje. Tarybos įsitikinimu, ESO nusistovėjusi praktika, susijusi su sklypų savininkų informavimu, kuomet pranešimai siunčiami per VĮ Registrų centrą, laikytina tinkama ir galima. Bendrovė, žinodama, kad pareiškėjas negavo pranešimo, turėjo galimybę taikyti Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių 5 punktą, ir savarankiškai patikrinti informaciją apie pareiškėjo deklaruotą gyvenamąją vietą VĮ Registrų centro Gyventojų registre, arba motyvuotu prašymu kreiptis į VĮ Registrų centrą tam, kad būtų nustatyta/patikslinta pareiškėjo deklaruota gyvenamoji vieta bei kontaktiniai duomenys. Taryba, įvertinusi pareiškėjo pirmus tris prašymus dėl tyrimo pradėjimo ESO atžvilgiu, įpareigojimo ESO pakeisti Taisyklių tvarką bei laikytis jos reikalavimų dėl sklypų savininkų informavimo, nustatė, kad Bendrovės pasirinktas pareiškėjo informavimo būdas apie jo sklype augantį medį, kuris kelia pavojų elektros tinklams ir kurį būtina nupjauti, nebuvo pasirinktas tinkamai. Tarybos vertinimu, Bendrovė neužtikrino tinkamo pareiškėjo informavimo principo, taip nesuteikdama galimybės pareiškėjui įsivertinti situaciją ir priimti sprendimą pačiam nupjauti elektros tinklams pavojų keliantį medį. Bendrovės teiginys, kad neturėjo galimybės pasirinkti kito pareiškėjo informavimo būdo, Tarybos vertinimu, yra nepagrįstas dėl aukščiau nurodytų priežasčių. Taryba, siekdama, kad analogiška situacija nepasikartotų ateityje, Tarybos 2025-04-04 atsakymu pateikė Bendrovei rekomendaciją atliekant žemės sklypų, kuriuose auga elektros tinklams pavojų keliantys medžiai, savininkų informavimo pareigą, laikytis Taisyklėse nustatytos tvarkos. Tarybos raštu teiktos rekomendacijos pateikimas Bendrovei, Tarybos vertinimu, yra proporcinga priemonė pareiškėjo prašymo nagrinėjimo metu nustatytiems veiklos trūkumams bei užtikrins teigiamą poveikį šalinant nustatytus trūkumus ir prevenciškai užkertant kelią galimiems teisės aktų pažeidimams ateityje.

Taryba, pasisakydama dėl pareiškėjo klausimo dėl atlyginimo neturtinės ir turtinės žalos, kuri atsirado dėl už elektros tinklo apsaugos zonos augusios liepos nupjovimą, paaikino, kad jeigu pareiškėjas mano, kad patyrė turtinę ar neturtinę žalą, turi teisę kreiptis į bendrosios kompetencijos teismą dėl žalos atlyginimo.

Taryba paaiškino, kad Taisyklės yra tvirtinamos Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu, o ne ESO. Taryba pažymėjo, kad 2024-12-30 gavo Energetikos ministerijos 2024-12-30 raštą, kuriame ministerija buvo iškėlusį klausimą dėl Taisyklių pakeitimo/papildymo poreikio. Atsižvelgus į tai, kad pareiškėjas kelia klausimus dėl Taisyklių nuostatų griežtinimo, Tarybos 2025-04-04 atsakymu Taryba paprašė Energetikos ministerijos atsižvelgti į Tarybos atsakyme atliktą ESO informavimo pareigos, įspėti sklypų savininkus apie pavojų elektros tinklams keliančių medžių kirtimo darbus, analizę, bei į pareiškėjo pastabas ir esant poreikiui, spręsti klausimą dėl Taisyklių pakeitimo/papildymo.

Dėl pareiškėjo 6 klausimo (jeigu komisijai atrodys reikalinga, paskirti ESO poveikio priemonės) Taryba pažymėjo, kad Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 3 straipsnio 10 dalyje įtvirtinta, jog viešojo administravimo subjektai savo veikloje turi vadovautis proporcingumo principu. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo mastas ir jo įgyvendinimo priemonės turi atitikti būtinus ir pagrįstus administravimo tikslus. VAĮ 31 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog viešojo administravimo subjektas, atlikdamas ūkio subjektų veiklos priežiūrą, turi teikti metodinę pagalbą ūkio subjektams, siekti užkirsti kelią žalai teisės normų saugomoms vertybėms atsirasti (teisės aktų pažeidimų prevencijai) ir išlaikyti tvarų ekonominės veiklos vykdymą bei verslo plėtrą. Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekantis subjektas taip pat atlieka šias ūkio subjektų veiklos priežiūros funkcijas: konsultuoja ūkio subjektus jų priežiūrą atliekančio subjekto kompetencijos klausimais ir imasi veiksmų užkirsti kelią žalai teisės normų saugomoms vertybėms atsirasti, kurie numatyti Vyriausybės patvirtintame Gairių dėl ūkio subjektų veiklos priežiūros funkcijų atlikimo apraše arba kituose ūkio subjektų veiklos priežiūrą reglamentuojančiuose įstatymuose ar jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose (VAĮ 31 straipsnio 1 punktą). Taryba nustatė, kad buvo neužtikrintas tinkamas pareiškėjo informavimo principas, todėl Taryba, vadovaudamasi VAĮ 30 straipsnio 1 dalies 5 punktu, prašė Bendrovės atliekant žemės sklypų, kuriuose auga elektros tinklams pavojų keliantys medžiai, savininkų informavimo pareigą laikytis Taisyklėse nustatytos tvarkos. Tarybos vertinimu, Tarybos raštu teiktos rekomendacijos pateikimas Bendrovei yra proporcinga priemonė pareiškėjo prašymo nagrinėjimo metu nustatytiems veiklos trūkumams bei užtikrins teigiamą poveikį šalinant nustatytus trūkumus ir prevenciškai užkertant kelią galimiems teisės aktų pažeidimams ateityje.

Skundas atmestinas

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas Tarybai pateikė 2024-11-19 raštą „Dėl neteisėtų ESO veiksmų“, kuriuo prašė: 1) pradėti tyrimą dėl prašyme išvardintų ESO pažeidimų; 2) įpareigoti ESO pakeisti sklypų savininkų informavimo apie elektros tinklams pavojų keliančius medžius arba krūmus tvarką, įpareigojant ESO visada informuoti savininkus registruotu paštu, nes ESO nėra suteikta teisė tikrinti, ar gyvenamosios vietos yra deklaruotos teisingai, o VĮ Registrų centras taip pat tokių duomenų teisingumo nenustatinėja; paskelbti apie atnaujintą informavimo tvarką ESO interneto svetainėje; 3) įpareigoti ESO laikytis Taisyklių ir visuomet matuoti atstumus nustatant, ar medžiai auga elektros tinklo apsaugos zonoje, taip pat tikrinti informaciją, ar sklypuose yra įregistruotos elektros tinklo apsaugos zonos; 4) kadangi ESO vykdo kirštinių medžių žymėjimą, įpareigoti ESO pagal atskirą susitarimą su sklypo savininku atlyginti neturtinę ir turtinę žalą, atsiradusią dėl už elektros tinklo apsaugos zonos augusios ir nelegaliai pažymėtos kaip kirštinės mažalapės nupjovimą; 5) kreiptis į Lietuvos Respublikos energetikos ministrą idant būtų sugriežtintos elektros tinklų apsaugos taisyklės bei numatyta griežtesnė elektros tinklo operatoriaus kontrolė; 6) jeigu Tarybai atrodys reikalinga, paskirti ESO poveikio priemonės. Skunde pareiškėjas nurodė, kad pareiškėjui nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype 2024-07-31 buvo iškirsta liepa, augusi už elektros tinklo apsaugos zonos ribų. Šis pažeidimas 2024-08-06 yra fiksuotas Aplinkos apsaugos departamente. Pranešimo iš ESO dėl planuojamų medžių kirtimo darbų pareiškėjas negavo. Pareiškėjas savo gyvenamąją vietą yra deklaravęs nuo 2001 metų. Galiojantys teisės aktai neatleidžia ESO nuo prievolės kreiptis į sklypų savininkus jų deklaruotos gyvenamosios vietos adresu. Pareiškėjui nuosavybės teise priklauso žemės ūkio paskirties sklypas, neaišku kodėl ESO vadovavosi Taisyklių 24 punktu, kuris skirtas miškų paskirties sklypų savininkams. ESO visiškai nepaiso elektros

tinklų apsaugos zonos ribų, nes kirstinų medžių žymėjimą vykdo ne medžių kirtimo subrangovai (kuriuos tikėtina visais atvejais samdo ESO), o ESO darbuotojai. Medžiai, keliantys pavojų elektros tinklams, nustatomi „iš akies“, be matavimo prietaisų. Pareiškėjo atveju ir galimai daugkartiniais kitais atvejais ESO nesilaiko Taisyklių nuostatų. ESO nevykdo prievolės informuoti sklypų savininkus apie elektros tinklams pavojų keliančius medžius arba krūmus. Medžiai ir krūmai žymimi kaip keliantys pavojų elektros tinklams, nors nematuojami atstumai, nepatikinama, ar jie tikrai auga elektros tinklo apsaugos zonoje, netikrinamos sklypų ribos, nepažiūrima, ar sklypui yra nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos ir ar yra Nekilnojamojo turto registre įregistruotos elektros tinklų apsaugos zonos.

Taryba, išnagrinėjusi pareiškėjo prašymą, 2025-04-04 rašte Nr. R2-(VTG)-2125 „Dėl prašymo nagrinėjimo“ pareiškėjui, ESO ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai nurodė, kad 2024-12-03 raštu kreipėsi į Bendrovę prašymu pateikti informaciją ir paaiškinimus dėl situacijos. Taryba išdėstė ESO 2024-12-17 raštu „Dėl informacijos teikimo“ Tarybai pateiktą informaciją, kad Taisyklių 24 ir 29¹ punktuose apibrėžta tinklų operatoriaus teisė kirsti pavojų keliančius medžius. Bendrovė informavo, kad nupjauta liepa, kurios aukštis buvo apie 20 m, augo už 11,4 m nuo kraštinio laido, rangovas nupjovė medį, nes krisdamas ant linijos jis galėjo nutraukti laidus. Bendrovė atkreipė dėmesį, kad pasak pareiškėjo, liepos buvo šimtametės. Medynų amžius nusakomas brandumo grupėmis: jaunuolynai, pusamžiai, pribreštantys, brandūs, perbrendę medynai. Leidimai kirsti medžius išduodami kai medžiai tampa brandūs. Liepos brandžiomis tampa 61– 80 metų, o perbrendusios 81 ir daugiau metų. Perbrendusios liepos kelia grėsmę elektros tinklams ir gyventojams. Atsižvelgus į tai, Bendrovės darbuotojai įvertino liepos, kuri augo už elektros tinklų apsaugos zonos ribų, pavojingumą tinklui ir ją pažymėjo kaip pavojingą. Taryba, išnagrinėjusi prašymą, pagal kompetenciją pateikė atsakymą, kad nustatė, jog perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorių, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančių elektros tinklus, ir kitų asmenų vykdomai veiklai elektros tinklų apsaugos zonoje, įskaitant veiklą elektros tinklų proskynose, keliamus reikalavimus, bei santykius su žemės savininkais ir valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniais ir (ar) miško savininkais / valdytojais, vykdamą veiklą elektros tinklų apsaugos zonoje, nustato Taisyklės. Nupjauta liepa, kurios aukštis buvo apie 20 m, augo už 11,4 m nuo linijos kraštinio laido, t. y. medžio aukštis buvo didesnis už atstumą nuo medžio iki elektros tinklų. Nupjauta liepa atitiko Taisyklių 5.1¹ punkte apibrėžtą elektros tinklams pavojų keliančio medžio sąvoką. Pareiškėjas nekvestionuoja fakto, kad nukirstas medis kėlė pavojų elektros tinklui. Pareiškėjas kelia klausimą, kad medis buvo nukirstas jo neinformavus apie kirtimo darbus. Taryba pacitavo Taisyklių 26, 27, 8 punktus. Taryba padarė išvadą, kad elektros tinklams pavojų keliančius medžius turi pareigą kirsti ar genėti žemės, kurioje auga medžiai, savininkai (valdytojai), suderinę su tinklų operatoriumi šių darbų atlikimo terminus. Savininkams (valdytojams) nesilaikant Taisyklių 26 punkto reikalavimų, šiuos darbus atlieka ESO Taisyklių 27 punkte nustatyta tvarka. Bendrovė, turėjo pareigą vadovaudamasi Taisyklių 27 punkto nuostatomis įspėti pareiškėją apie pavojų keliantį medį ir nurodyti, kad šį medį pareiškėjas privalo nukirsti per Bendrovės nustatytą (ar su pareiškėju suderintą) terminą. Įspėjimas turi būti pateiktas raštiška forma. Bendrovė gali inicijuoti kirtimo procedūrą tada, kai asmenys nesiima jokių veiksmų po 30 kalendorinių dienų nuo įspėjimo gavimo. Medžių kirtimo derinimo procedūra gali būti vykdoma Taisyklių 24 punkte nustatyta tvarka, bet tai nepaneigia Bendrovės pareigos prieš tai raštiškai įspėti žemės savininkus, kaip taip numatyta Taisyklių 27 punkte. Taryba nustatė, kad pranešime, kurio nepavyko išsiųsti pareiškėjui, buvo nurodytas ne pareiškėjo deklaruotos gyvenamosios vietos adresas. Bendrovė, įvertinusi, kad pranešimas nepasiekė adresato, pasirinko kitą informavimo būdą – informaciją paviėšino interneto svetainėje. Tarybos vertinimu, ESO praktika, susijusi su sklypų savininkų informavimu, kuomet pranešimai siunčiami per VĮ Registrų centrą, laikytina tinkama ir galima, tačiau nagrinėjamu atveju pareiškėjas neturėjo aktyvios e. pristatymo pašto dėžutės bei pareiškėjo objekto adresas neatitiko adresą sudarančių sudedamųjų dalių, todėl Bendrovė, žinodama, kad pranešimo pareiškėjas negavo, turėjo galimybę pasinaudoti savo teise, numatyta Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-02-11 įsakymu Nr. 1-38, 5 punkte ir savarankiškai patikrinti informaciją apie pareiškėjo deklaruotą gyvenamąją vietą VĮ Registrų centro

Gyventojų registre, arba motyvuotu prašymu kreiptis į VĮ Registrų centrą tam, kad būtų nustatyta pareiškėjo deklaruota gyvenamoji vieta ir (ar) kontaktiniai duomenys. Tarnybos vertinimu, Bendrovės pasirinktas pareiškėjo informavimo būdas apie jo sklype augantį medį, kuris kelia pavojų elektros tinklams ir kurį būtina nupjauti, buvo parinktas netinkamai. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjo sklypas yra žemės ūkio paskirties, Bendrovė turėjo raštiškai jį įspėti, kaip tai numato Taisyklių 27 punktą, kad pareiškėjas galėtų įvertinti situaciją ir priimti sprendimą, ar pačiam nupjauti elektros tinklams pavojų keliantį medį, ir tik tuo atveju, jeigu pareiškėjas nesureaguotų į įspėjimą, pradėti medžio nupjovimo derinimo procedūrą, kuri galėtų būti vykdoma, kaip numatyta Taisyklių 29¹ punkte. Bendrovė neužtikrino tinkamo pareiškėjo informavimo principo. Jeigu pareiškėjas mano, kad dėl susidariusios situacijos patyrė turtinę ar neturtinę žalą, pareiškėjas turi teisę kreiptis į bendrosios kompetencijos teismą dėl žalos atlyginimo. Pagal VAI 3 straipsnio 10 dalį viešojo administravimo subjektai turi vadovautis proporcingumo principu, 31 straipsnio 1 dalimi dėl ūkio subjektų veiklos priežiūros. Tarnyba nustatė, kad Bendrovė neužtikrino tinkamo pareiškėjo informavimo principo, todėl vadovaudamasi 30 straipsnio 1 dalies 5 punktu, prašo Bendrovės, atliekant žemės sklypų, kuriuose auga elektros tinklams pavojų keliantys medžiai, savininkų informavimo pareigą, laikytis Taisyklėse nustatytos tvarkos. Taryba, atsižvelgdama į tai, kad Energetikos ministerija 2024-12-30 rašte Nr. 3-1804 iškėlė klausimą dėl Taisyklių pakeitimo / papildymo poreikio, bei į tai, kad ir pareiškėjas prašyme kelia klausimus dėl Taisyklių nuostatų griežtinimo, prašo Energetikos ministerijos atsižvelgti į šiame Tarybos rašte atliktą ESO atliekamos informavimo funkcijos vykdymo analizę, bei į pareiškėjo pastabas ir esant poreikiui, spręsti klausimą dėl Taisyklių pakeitimo / papildymo.

Pareiškėjas pateikė Tarybai 2025-04-16 raštą „Dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos sprendimo skundimo“, kuriuo skundė Tarybos 2025-04-04 sprendimą, prašė atnaujinti tyrimą dėl visų neištirtų pareiškėjo 2024-11-11 rašte nurodytų ESO veiksmų: dėl liepos nelegalaus nukirtimo; dėl nelegalaus įsibrovimo į privačia nuosavybe kitiems asmenims priklausančius sklypus, kai juose nėra įregistruotos elektros tinklų apsaugos zonos; dėl galimo daugkartinio šių neleistinų veiksmų pasikartojimo. Taip pat prašė: skirti ESO poveiksmio priemones; įpareigoti ESO laikytis Taisyklių; įpareigoti ESO visuomet matuoti atstumus nustatant, ar medžiai auga elektros tinklo apsaugos zonoje, tikrinti informaciją, ar sklypuose yra įregistruotos elektros tinklo apsaugos zonos. Skunde pareiškėjas nurodė, kad Taryba 2025-04-04 sprendime išnagrinėjo tik vieną iš skundžiamų Bendrovės veiksmų, t. y. sklypo savininko (pareiškėjo) netinkamo informavimo apie pavojų elektros tinklams keliančių medžių kirtimą. Neištirti neteisėti ESO veiksmai – įsibrovimas į kitam asmeniui priklausančią sklypą, kai tam nėra poreikio ar avarinės situacijos. Tarnyba neprašė ESO pateikti įrodymų kokiais teisės aktais remiantis buvo matuojamas medžio aukštis, kokie instrumentai buvo naudojami, ar jie buvo metrologiškai patikrinti. Pagal Taisyklių nuostatas medis turi augti elektros tinklų apsaugos zonoje, o jeigu jo ten nėra, jis neatitinka pavojų keliančio medžio sąvokos. Todėl pagal Taisyklės tik elektros linijos apsaugos zonoje augantys sveiki medžiai, aukštesni už atstumą nuo medžio iki elektros tinklų, yra laikomi elektros tinklams pavojų keliančiais medžiais. Bet kokio sveiko medžio augančio už elektros linijos apsaugos zonos ribų, kirtimas yra reglamentuojamas Želdynų įstatymu. Medžio nukirtimas yra fiksuotas kaip pažeidimas Lietuvos aplinkos apsaugos, pareiškėjas yra pripažintas nukentėjusiuoju, o kirtėjas yra nubaustas už neleistinus veiksmus pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą. Visa atsakomybė už šį neleistiną veiksmą tenka ESO. Pareiškėjas nurodė, kad liepai buvo 90 metų, ji buvo sveika ir nekėlė pavojaus. Jeigu ESO manė, kad ir turėjo įrodymus, kad liepa „perbrendusi“, galėjo kreiptis į sklypo savininką tinkamam sprendimui rasti. Pareiškėjas mano, kad Taryba pažeidė nešališkumo ir objektyvumo principą bei VAI 1 straipsnyje įtvirtintą objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą. Sprendimą Taryba priėmė nesilaikydama teisės aktuose nustatytų skundų nagrinėjimo terminų. Sprendime Taryba pateikė klaidingą informaciją apie pareiškėjo skunde išdėstytus teiginius ir neobjektyviai nagrinėjo pareiškėjo skundą. Taryba nenurodė sprendimo apskundimo tvarkos ir terminų.

Taryba priėmė skundžiamą Sprendimą, kuriame pateikė paaiškinimus dėl pareiškėjo skunde išdėstytų aplinkybių. *Dėl įsibrovimo į kitam asmeniui privačia nuosavybe priklausančią žemės sklypą* Taryba paaiškino, kad Tarybos kompetencija yra reglamentuota teisės aktais ir Tarybos įgaliojimai

yra susiję su valstybinio reguliavimo funkcijomis elektros energetikos sektoriuje. Taryba išdėstė Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo, Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo nuostatas, reglamentuojančias Tarybos kompetenciją. Nurodė, kad Taryba, teikdama pareiškėjui atsakymą, vertino ESO veiksmus/neveikimą energetiką reglamentuojančių teisės aktų kontekste. Tarybai nesuteikta kompetencija vertinti galimo neteisėto įsibrovimo į privačią asmens teritoriją, šią funkciją atlieka policija. *Dėl liepos nelegalaus nukirtimo ir dėl galimo daugkartinio šių neleistinų veiksmų pasikartojimo* Taryba Sprendime paaiškino, kad pagal Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių 50.1–50.4 papunkčius numatyta tinklų operatoriaus pareiga organizuoti, diegti, naudoti ir prižiūrėti jam priklausančius elektros tinklais persiunčiamos elektros energijos apskaitą bei eksploatuoti ir prižiūrėti jos įrenginius. Taisyklių 8 punkte nustatyta, kad operatorius turi teisę nekliudomai patekti prie jam priklausančių elektros tinklų, 22.3 papunktyje nurodyta, kad operatorius privalo iškirsti tinklams pavojų keliančius medžius, cituoja Taisyklių 26 ir 27 punktus. Padarytina išvada, kad teisės aktais ESO nustatyta prižiūrėti elektros tinklus, genėti bei kirsti medžius bei krūmus elektros tinklų apsaugos zonos ir šalia jų. Teisės aktais numatyta, kad ne miško žemėje augančius medžius ir krūmus, tarp jų ir elektros tinklams pavojų keliančius medžius arba krūmus, kerta ir geni žemės, kurioje auga medžiai ir krūmai savininkai ir (ar) valdytojai, o, jei minėti asmenys nesilaiko jiems nustatytų reikalavimų, šiuos darbus atlieka tinklų operatorius. Tai reiškia, kad Bendrovė, nustačiusi elektros tinklams pavojų keliantį medį, augantį už proskynos ribų, galėjo jį nukirsti, bet tik Taisyklėse nustatyta tvarka (įspėjus sklypo savininką, apie tai, kad jo sklype auga elektros tinklams pavojų keliantis medis, kad jis imtųsi veiksmų ir tik pastarajam nesiimant veiksmų, spręsti klausimą dėl medžio kirtimo). Pažymėjo, kad ESO veiksmai (pažeidimai) dėl medžio nukirtimo buvo ištirti Tarybos atsakyme, todėl Taryba šiuo klausimu papildomai nepasisakys. Taryba išdėstė Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių bei Taisyklių nuostatas. Taisyklių 1 ir 2 punktų nuostatos yra taikomos vykdant bet kokią veiklą ne tik apsaugos zonos, bet ir šalia jų. Pareiškėjo argumentas, kad Taisyklės yra taikomos tik medžiams, augantiems elektros tinklų apsaugos zonos, laikytinas nepagrįstas. Pagal energetikos teisės aktus, kirstinas medis nustatomas atsižvelgus į tai, ar jis kelia pavojų elektros tinklams, nepriklausomai nuo to, ar medis auga elektros tinklų apsaugos zonoje ar šalia jos. Atsižvelgiant į tai, kad elektros tinklams pavojų keliančiu medžiu arba krūmu laikomas ne tik pažeistas medis, kuris virsdamas gali sutrikdyti elektros tinklų veiklą, bet ir medis, kurio aukštis yra didesnis už atstumą nuo medžio arba krūmo iki elektros tinklų (elektros oro linijų, elektros kabelių oro linijų, transformatorių, transformatorių pastočių, srovės keitimo stočių, skirstyklų, skirstomųjų punktų) (Taisyklių 5.1¹ punktas), todėl nagrinėjamu atveju nėra reikšmės, medis buvo sveikas ar ne. Taryba nagrinėja vartotojų prašymus pagal jai pateiktą šalių informaciją bei pateiktus rašytinius ir (ar) daiktinius įrodymus bei vadovaudamasi vidiniu įsitikinimu. Taryba, nagrinėdama pareiškėjo prašymą, vertino ESO pateiktą informaciją bei įrodymus ir neturėjo pagrindo abejoti Bendrovės pateiktos informacijos bei pateiktų įrodymų tikrumu. ESO informavo, kad nupjauta liepa, kurios aukštis buvo apie 20 m, augo už 11,4 m nuo linijos kraštinio laido. Rangovas nupjovė medį, nes jis krisdamas ant linijos galėjo nutraukti laidus. Tarybai yra žinoma, kad Bendrovė atlieka medžių matavimus lazerinėmis matavimo priemonėmis, „Lidar“ skenavimo technologijos būdu. Nagrinėjamu atveju medis augo už 11,4 m nuo linijos kraštinio laido, atitinkamai, medis, kurio aukštis virš 11,4 m galėtų būti laikytinas pavojų elektros tinklams keliančiu medžiu. Pareiškėjas nepateikė jokių įrodymų, kad medžio aukštis buvo mažesnis nei atstumas iki elektros linijos kraštinio laido, tam kad Taryba turėtų pagrįstą pagrindą kvestionuoti ESO pateiktus įrodymus. Atsižvelgiant į tai, kad Taryba nagrinėjo pareiškėjo prašymą energetikos teisės aktų apimtyje, t. y. nagrinėjo prašymą savo kompetencijos ribose, vertindama ESO veiksmus/neveikimą, atliekant funkcijas, nustatytas energetiką reglamentuojančiuose teisės aktuose, poreikis kreiptis į Aplinkos apsaugos departamentą nekilo. Taryba, įvertinusi ESO veiksmus, nustatė, kad Bendrovė pažeidė Taisyklių reikalavimus, nukirto medį neinformavusi pareiškėjo, kaip numato teisės aktai. Bendrovės pasirinktas pareiškėjo informavimo būdas buvo parinktas netinkamai. Atsižvelgus į tai, kad pareiškėjo sklypas yra žemės ūkio paskirties, Bendrovė turėjo raštiškai jį įspėti, kaip tai numato Taisyklių 27 punktas, kad pareiškėjas galėtų įvertinti situaciją ir priimti sprendimą, ar pačiam nupjauti elektros tinklams pavojų keliantį medį, ir tik tuo atveju, jeigu pareiškėjas

nesureaguotų į išpėjimą, pradėti medžio nupjovimo derinimo procedūrą, kuri galėtų būti vykdoma, kaip numatyta Taisyklių 29¹ punkte. Taryba nustačiusi, kad Bendrovė neužtikrino tinkamo pareiškėjo informavimo principo, Bendrovei pateikė raštišką rekomendaciją, atliekant žemės sklypų, kuriuose auga elektros tinklams pavojų keliantys medžiai, savininkų informavimo pareigą, laikytis Taisyklėse nustatytos tvarkos. Taryba, reaguodama į pareiškėjo pastabas dėl būtino Taisyklių nuostatų griežtinimo, paprašė Energetikos ministerijos atsižvelgti į Tarybos atsakyme pateiktą ESO atliekamos informavimo funkcijos vykdymo analizę, bei į pareiškėjo pastabas ir esant poreikiui, spręsti klausimą dėl Taisyklių pakeitimo / papildymo. Taryba, nagrinėdama pareiškėjo prašymą jai suteiktos kompetencijos ribose, įvertino pareiškėjo prašyme nurodytas aplinkybes bei ESO veiksmus Taisyklių kontekste, atitinkamai, tai, kad nagrinėjamu atveju Taisyklių pažeidimas buvo nustatytas tik informavimo apimtyje, nereiškia, kad prašymas buvo nagrinėjamas tik šiuo aspektu ar kad išnagrinėtas neobjektyviai, kaip teigia pareiškėjas. *Dėl pareiškėjo prašymo skirti ESO poveiksmio priemones bei ESO įpareigojimo laikytis Taisyklių* Taryba Sprendime paaiškino, kad Institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo gairių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-05-04 nutarimu Nr. 511, 7.14 papunktis numato, kad poveikio priemonės ūkio subjektui turi būti skiriamos atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, padarytos žalos dydį, mastą ir kitas įstatymuose nustatytas aplinkybes. Taryba, vadovaudamasi VAĮ 30 straipsnio 1 dalies 5 punktu, įtvirtinančiu metodinės pagalbos teikimo principą, bendradarbiauja su elektros energetikos įmonėmis, teikia konsultacijas Tarybos kompetencijos klausimais, įgyvendina kitas prevencinio pobūdžio priemones, padedančias elektros energetikos įmonėms laikytis teisės aktų reikalavimų. Taryba Bendrovei pateikė raštišką rekomendaciją, atliekant žemės sklypų, kuriuose auga elektros tinklams pavojų keliantys medžiai, savininkų informavimo pareigą, laikytis Taisyklėse nustatytos tvarkos. Tarybos raštu teiktos rekomendacijos pateikimas Bendrovei, Tarybos vertinimu, yra proporcinga priemonė pareiškėjo prašymo nagrinėjimo metu nustatytiems veiklos trūkumams bei užtikrins teigiamą poveikį šalinant nustatytus trūkumus ir prevenciškai užkertant kelią galimiems teisės aktų pažeidimams ateityje. *Dėl prašymo nagrinėjimo termino ir Tarybos atsakyme nepateiktos informacijos dėl atsakymo apskundimo tvarkos* Taryba Sprendime paaiškino, kad pareiškėjui Tarybos atsakymo pateikimas užtruko ilgiau, nei nustatyta VAĮ, nes Tarybai prisireikė daugiau laiko surinktos informacijos ir teisės aktų nuostatų analizei. Atkreipė dėmesį, kad pareiškėjui 2025-04-04 siųstame elektroniniame laiške Taryba paaiškino, kad Tarybos atsakyme nebuvo teikta rašto apskundimo tvarka, nes, atsižvelgiant į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką, laikomasi nuostatos, kad konstatuojamojo pobūdžio aktai, nesukeliantys konkrečių teisinių pasekmių pareiškėjams, nėra apskundimo dalykas.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja toliau nurodyti teisės aktai.

VAĮ 2 straipsnio 2 dalyje apibrėžta, kad administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmais, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą (2 dalis). Šiame straipsnyje apibrėžta, kad prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (10 dalis), skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (12 dalis).

Reikalavimai, taikytini administraciniam sprendimui, yra reglamentuoti VAĮ 10 straipsnyje. VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nurodyta, jog administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai.

Pagal VAĮ 11 straipsnio 1 dalį asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse nurodyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms

nustatytą kompetenciją (35 punktas). Pagal šių taisyklių 45 punktą į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą šių taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Energetikos įstatymo 8 straipsnio 1, 2 dalyje nustatyta, kad energetikos srityje veikiančių subjektų veiklą reguliuoja ir valstybinę energetikos priežiūrą bei kontrolę atlieka Taryba, kuri yra biudžetinė įstaiga. To paties straipsnio 11 dalyje nurodyta, kad Taryba, be kita ko, atlieka šias funkcijas: tvirtina reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimus ir (ar) metodą, ir (ar) modelį (1 punktas); tvirtina valstybės reguliuojamų kainų nustatymo metodikas, nustato valstybės reguliuojamas kainas ir kainų viršutines ribas (2 punktas); nustato energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimus ir kontroliuoja, kaip jų laikomasi (8 punktas); kontroliuoja, kaip taikomos valstybės reguliuojamos kainos ir tarifai (3 punktas); teisės aktų nustatyta tvarka pagal kompetenciją turi teisę tikrinti energetikos įmonių valstybės institucijoms ir (ar) vartotojams teikiamą informaciją, vertinti jos patikimumą, nepažeisdama komercine (gamybine) ar profesine paslaptimi laikomos informacijos apsaugos reikalavimų (16 punktas); skiria šio įstatymo 36 straipsnyje nustatytas sankcijas (19 punktas); atlieka energetikos įmonių veiklos, energetikos objektų, energetikos įrenginių ir vartotojų energetikos įrenginių patikrinimus (20 punktas); nustatyta tvarka kontroliuoja energetikos objektų, energetikos įrenginių techninę saugą, eksploatavimą, energijos ir energijos išteklių gamybos, perdavimo, skirstymo, tiekimo patikimumą ir vartojimo efektyvumą (22 punktas); tiria energetikos objektų, įrenginių avarijas ir darbo sutrikimus, dalyvauja tiriant nelaimingus atsitikimus darbe ir buityje, susijusius su energijos vartojimu (23 punktas); nagrinėja administracinio nusižengimo bylas dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse nurodytų administracinių nusižengimų (30 punktas); pagal kompetenciją priima energetikos įmonėms privalomus vykdyti sprendimus (35 punktas).

Energetikos įstatymo 34 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad Taryba ne teismo tvarka nagrinėja vartotojų ir energetikos įmonių ginčus dėl energetikos objektų, įrenginių ir apskaitos priemonių naudojimo, energijos tiekimo nutraukimo, sustabdymo ar ribojimo, energijos taupymo paslaugų teikimo, dėl energetikos įmonių veiklos ar neveikimo tiekiant, skirstant, perduodant, laikant energiją, dėl prisijungimo, mokėjimo už suvartotą energiją ar paslaugas, valstybės reguliuojamų kainų ir (ar) tarifų taikymo, dėl energijos ir energijos išteklių tiekimo srautų balansavimo, taip pat kitus vartotojų ir energetikos įmonių ginčus energetikos srityje.

Energetikos įstatymo 34¹ straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad Taryba pagal šiame ir atskirus energetikos sektorius reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytą kompetenciją nagrinėja skundus dėl energetikos objektų, įrenginių ir apskaitos priemonių techninės saugos, eksploataavimo, energijos kokybės reikalavimų, dėl prisijungimo prie energetikos objektų ar įrenginių, atsijungimo nuo jų techninių sąlygų, dėl energetikos įmonių atliekamo energijos tiekimo, skirstymo, perdavimo, laikymo ar neveikimo, dėl teisės energetikos įmonėms pasinaudoti tinklais ir (ar) sistemomis nesuteikimo ir kitų teisės aktuose nustatytų reguliuojamos energetikos veiklos reikalavimų laikymosi. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti vartotojų skundai nagrinėjami VAĮ ir Tarybos nustatyta tvarka (34¹ straipsnio 3 dalis).

Elektros energetikos įstatymo 9 straipsnyje nurodyta, kad Tarybos funkcijas, uždavinius, teises ir pareigas elektros energetikos sektoriuje nustato Energetikos įstatymas, šis ir kiti įstatymai bei Tarybos nuostatai (1 dalis). Taryba pagal kompetenciją Lietuvos Respublikoje atlieka veiklos elektros energetikos sektoriuje valstybinio reguliavimo funkcijas, be kita ko, užtikrindama reguliuojamosios energetikos veiklos vykdymo bei elektros energetikos įmonių ir vartotojų teisių ir pareigų tinkamo įgyvendinimo priežiūrą ir kontrolę (2 dalis). Tarybos atliekamos funkcijos išdėstytos 9 straipsnio 3

dalyje: nustato elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimus (3 punktas).

Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklių 1 punkte nurodyta, kad jos reglamentuoja elektros energijos vartotojų (toliau – vartotojas) santykius su elektros energijos tiekėjais, įskaitant elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojus, elektros energiją parduodančius tiesiogiai vartotojui (toliau – tiekėjas), tinklų operatoriais (toliau – operatorius). Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojams, elektros energiją parduodantiems tiesiogiai vartotojui pagal atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis, taikomos nepriklausomam tiekėjui nustatytos sąlygos ir reikalavimai, jeigu Taisyklėse nenustatyta kitaip. Pagal šių taisyklių 4 punktą taisyklėmis siekiama užtikrinti sąžiningą konkurenciją, aprūpinimo elektros energija patikimumą ir saugumą, atsiskaitymą laiku už elektros energiją (prekę), elektros energijos persiuntimą ir kitas su tuo susijusias paslaugas. Taisyklių 50 punkte nurodyta, kad operatorius, be kita ko, privalo: užtikrinti tinklų naudotojams vienodas ir nediskriminacines naudojimosi tinklais sąlygas (50.1 papunktis); sudaryti sąlygas naudotis elektros tinklais visiems tinklų naudotojams, išskyrus atvejus, kai tai neįmanoma dėl techninių priežasčių (50.2 papunktis); pats arba per įgaliotus trečiuosius asmenis organizuoti, diegti, naudoti ir prižiūrėti jam priklausančiais elektros tinklais persiunčiamos elektros energijos apskaitą bei eksploatuoti ir prižiūrėti jos įrenginius, atsižvelgdamas ir į strateginius išmaniųjų elektros energijos apskaitos sistemų plėtros tikslus ir (ar) uždavinius (50.3 papunktis); sudaryti sutartis ir teikti vartotojams elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo vietoje kokybišką elektros energijos persiuntimo paslaugą, persiųsti kokybišką elektros energiją (50.4 papunktis).

Taisyklės nustato perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorių (toliau – tinklų operatorius), nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančių elektros tinklus, ir kitų asmenų vykdomai veiklai elektros tinklų apsaugos zonos, įskaitant veiklą elektros tinklų proskynose (toliau – proskyna), keliamus reikalavimus, bei santykius su žemės savininkais ir valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniais (toliau – žemės savininkas) ir (ar) miško savininkais/valdytojais, vykdant veiklą elektros tinklų apsaugos zonos (1 punktas). Taisyklės taikomos projektuojant, statant (įrengiant) ir eksploatuojant elektros tinklus nepriklausomai nuo jų nuosavybės formos, ir vykdant bet kokią veiklą elektros tinklų apsaugos zonų ribose ir šalia jų (2 punktas). Taisyklių 5.1 papunktyje apibrėžta, kad elektros tinklų proskyna – miškuose, želdynuose ar mažesniuose želdinių plotuose esanti elektros tinklų apsaugos zonos dalis, skirta elektros tinklų apsaugai ir saugiam jų eksploatavimui užtikrinti. Taisyklių 5.1¹ papunktyje apibrėžta, kad elektros tinklams pavojų keliantis medis arba krūmas – nudžiūvęs, nulūžęs, skilęs, pakrypęs su išvirtusiomis ar pakilusiomis šaknimis, apdegęs ar kitaip pažeistas medis kuris virsdamas gali sutrikdyti elektros tinklų veiklą ar padaryti kitokios žalos. Elektros tinklų apsaugos zonoje elektros tinklams pavojų keliančiu medžiu arba krūmu taip pat laikomas medis arba krūmas, kurio aukštis yra didesnis už atstumą nuo medžio arba krūmo iki elektros tinklų (elektros oro linijų, elektros kabelių oro linijų, transformatorių, transformatorių pastočių, srovės keitimo stočių, skirstyklų, skirstomųjų punktų). Taisyklių 8 punkte nustatyta, kad tinklų operatorius turi teisę nekliudomai prieiti, privažiuoti ar kitaip patekti prie jam priklausančių ar jo eksploatuojamų elektros tinklų, esančių žemės savininko teritorijoje, teisės aktų nustatyta tvarka atlikti jų remonto, techninės priežiūros, eksploatavimo, medžių ir krūmų kirtimo (dėl iškirstos medienos naudojimo sprendžia žemės savininkai, rekonstravimo ar modernizavimo darbus, taip pat įrengti naujus elektros tinklus, neišplečiant esamų apsaugos zonų ribų, prieš tai, ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki darbų pradžios (išskyrus avarinius atvejus), pranešus (raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis ar kitu būdu) žemės savininkams ir (ar) miškų savininkams / valdytojams). Kai avariniais atvejais kertami medžiai arba krūmai, žemės savininkai ir (ar) miškų savininkai / valdytojai informuojami per 5 darbo dienas po šių medžių arba krūmų kirtimo darbų atlikimo. Pagal Taisyklių 22.1 papunktį elektros tinklų, įrengtų miško ir (ar) ne miško žemėje, apsaugos zonoje tinklų operatorius privalo, be kita ko, išlaikyti Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėse nustatytą proskynų plotį, iškertant proskynose medžius, krūmus, o kai jie auga miesto ir (ar) kaimo gyvenamosiose vietovėse, įskaitant sodininkų bendrijų teritorijas, pirmiausia išgenėti tokių medžių šakas, o esant poreikiui ir jei medžiai atitinka elektros tinklams pavojų keliančio medžio arba krūmo

apibrėžime nurodytus kriterijus, juos iškirsti, užtikrinant elektros tinklų eksploatavimo, įskaitant specialaus transporto privažiavimą, galimybes. Pagal Taisyklių 26 punktą miesto ir (ar) kaimo gyvenamosiose vietovėse, įskaitant sodininkų bendrijų teritorijas, elektros tinklų apsaugos zonos, vadovaudamiesi savivaldybės patvirtintomis želdynų ir želdinių apsaugos taisyklėmis bei kitų teisės aktų reikalavimais, ne miško žemėje augančius medžius ir krūmus, tarp jų ir elektros tinklams pavojų keliančius medžius arba krūmus, kerta ir geni žemės, kurioje auga medžiai ir krūmai savininkai ir (ar) valdytojai, suderinę (išskyrus krūmų kirtimo darbus) su tinklų operatoriumi šių darbų atlikimo terminus. Pagal Taisyklių 27 punktą jei miesto ar kaimo gyvenamosiose vietovėse, įskaitant sodininkų bendrijų teritorijas, ne miško žemės, kurioje auga medžiai ir krūmai savininkai ir (ar) valdytojai nesilaiko Taisyklių 26 punkte nustatytų reikalavimų ir tinklų operatoriaus nurodytais arba tarpusavyje suderintais terminais, bet ne trumpesniais kaip per 30 kalendorinių dienų nuo raštiško įspėjimo gavimo dienos, elektros tinklų apsaugos zonos neiškerta ir (ar) neišgeni medžių ir krūmų, tarp jų elektros tinklams pavojų keliančių medžių arba krūmų, šiuos darbus atlieka tinklų operatorius, o ne miško žemės, kurioje auga medžiai ar krūmai savininkai ir (ar) valdytojai sudaro sąlygas tinklų operatoriumi tokiems darbams atlikti. Apie ne miško žemėje augančių medžių ir krūmų kirtimo ir (ar) genėjimo darbų pradžią žemės savininkai arba valdytojai informuojami Taisyklių 8 punkte nustatyta tvarka. Taisyklių 29¹ punktas numato, kad tinklų operatorius turi teisę kirsti elektros tinklams pavojų keliančius ne miško žemėje augančius medžius ir krūmus, esančius elektros tinklų apsaugos zonoje už proskynos ribų, tik suderinęs tokį kirtimą su žemės, kurioje auga medžiai ir krūmai savininku arba valdytoju. Suderinimas vykdomas tokia pat tvarka, kuri numatyta Taisyklių 24 punkte dėl miško žemėje augančių medžių kirtimo. Pagal Taisyklių 29 punktą ne miško žemėje augančių medžių ir krūmų kirtimas, genėjimas už elektros tinklų apsaugos zonos ribų vykdomas vadovaujantis Želdynų įstatymu.

Tarybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-11-07 nutarimu Nr. 1747, 7 punkte nurodyti Tarybos veiklos tikslai: 7.1. užtikrinti šilumos, gamtinių dujų, naftos, centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų, elektros energetikos, atliekų tvarkymo, alternatyviųjų degalų naudojimo transporto sektoriuje, atsinaujinančių išteklių energetikos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliuojamosios veiklos vykdymo ir energetikos bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių ir vartotojų teisių ir pareigų tinkamo įgyvendinimo priežiūrą ir kontrolę, atliekant valstybinio reguliavimo funkcijas; 7.2. užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę energetikos sektoriuose; 7.3. užtikrinti energetikos objektų ir įrenginių techninę saugą, atliekant valstybinę kontrolę visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, neatsižvelgiant į jų nuosavybės valdymo formą.

Ginčas kilo dėl Sprendimo pagrįstumo ir teisėtumo.

Iš nurodyto teisinio reglamentavimo matyti, kad Taryba yra viešojo administravimo institucija, jai taikomos VAĮ nuostatos. Komisija pažymi, kad pareiškėjo keliamas ginčas nevertinamas kaip vartotojo ginčas, kuris nagrinėjamas Vartotojų teisių apsaugos įstatyme nustatyta tvarka. Komisija neturi suteiktų įgaliojimų nagrinėti vartotojų ginčų (IAGNTĮ 5 straipsnio 3 dalies 2 punktas, Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Pareiškėjas skunde Komisijai nesutinka su Sprendimu tuo aspektu, kad Taryba atsisakė: 1) pradėti tyrimą dėl įsibrovimo į nuosavybės teise asmeniui priklausantį sklypą, kuriame neįregistruotos elektros tinklų apsaugos zonos; 2) pripažinti, kad liepa augo už elektros linijų apsaugos zonos ribų, buvo nukirsta neteisėtai; 3) skirti ESO poveiksmio priemones.

Pareiškėjo 2025-04-17 kreipimasis į Tarybą laikytinas skundu VAĮ 2 straipsnio 12 dalies prasme. Vadovaujantis aptartu teisiniu reglamentavimu, Taryba turėjo išnagrinėti pareiškėjo 2025-04-17 skundą dėl Tarybos 2025-04-04 atsakymo pagal Tarybai priskirtą kompetenciją ir pateikti pareiškėjui teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą.

Kaip matyti iš byloje pateiktų dokumentų, pareiškėjas 2024-11-19 kreipėsi į Tarybą dėl ESO galimai neteisėtai atliktų veiksmų (neveikimo) – ESO, neinformavusi pareiškėjo, pareiškėjo žemės sklype 2024-07-31 neteisėtai nukirto liepą, augusią už elektros tinklų apsaugos zonos ribų. Pareiškėjas prašė pradėti tyrimą dėl prašyme išvardintų ESO pažeidimų, jeigu Tarybai atrodys

reikalinga, paskirti ESO poveikio priemones. Taryba pateikė pareiškėjui 2025-04-04 atsakymą. Pareiškėjas 2025-04-17 skunde Tarybai prašė atnaujinti tyrimą dėl pareiškėjo 2024-11-11 rašte nurodytų ESO veiksmų: dėl liepos nelegalaus nukirtimo; dėl nelegalaus įsibrovimo į privačia nuosavybe kitiems asmenims priklausančius sklypus, kai juose nėra įregistruotos elektros tinklų apsaugos zonos; dėl galimo daugkartinio šių neleistinių veiksmų pasikartojimo, taip pat prašė skirti ESO poveiksmio priemones.

Įvertinus skundžiamą Sprendimą matyti, kad Taryba Sprendime paaiškino dėl pareiškėjo keliamo klausimo – pradėti tyrimą dėl įsibrovimo į kitam asmeniui privačia nuosavybe priklausančią žemės sklypą. Taryba Sprendime paaiškino, kad jai nesuteikta kompetencija vertinti galimo neteisėto įsibrovimo į privačią asmens teritoriją, šią funkciją atlieka policija.

Įvertinus skundžiamą Sprendimą matyti, kad Taryba Sprendime paaiškino dėl pareiškėjo keliamo klausimo, jog Taryba atsisakė pripažinti, kad už elektros linijų apsaugos zonos ribų augusi liepa buvo nukirsta neteisėtai. Taryba Sprendime paaiškino, kad dėl liepos nukirtimo pasisakė 2025-04-04 rašte ir pateikė paaiškinimus tik dėl 2025-04-17 skunde nurodytų pastabų. Taryba Sprendime padarė išvadą, kad teisės aktais ESO nustatyta prižiūrėti elektros tinklus, genėti bei kirsti medžius bei krūmus elektros tinklų apsaugos zonoje ir šalia jų. Teisės aktais numatyta, kad ne miško žemėje augančius medžius ir krūmus, tarp jų ir elektros tinklams pavojų keliančius medžius arba krūmus, kerta ir geni žemės, kurioje auga medžiai ir krūmai savininkai ir (ar) valdytojai, o, jei minėti asmenys nesilaiko jiems nustatytų reikalavimų, šiuos darbus atlieka tinklų operatorius. Tai reiškia, kad Bendrovė, nustačiusi elektros tinklams pavojų keliantį medį, augantį už proskynos ribų, galėjo jį nukirsti, bet tik Taisyklėse nustatyta tvarka (įspėjus sklypo savininką, apie tai, kad jo sklype auga elektros tinklams pavojų keliantis medis, kad jis imtųsi veiksmų ir tik pastarajam nesiimant veiksmų, spręsti klausimą dėl medžio kirtimo). Pažymėjo, kad ESO veiksmai (pažeidimai) dėl medžio nukirtimo buvo ištirti Tarybos 2025-04-04 atsakyme, todėl Taryba šiuo klausimu papildomai nepasisakys. Taryba paaiškino, kad Taisyklių 1 ir 2 punktuose išdėstytos nuostatos yra taikomos vykdant bet kokią veiklą ne tik apsaugos zonoje, bet ir šalia jų. Todėl pareiškėjo argumentas, kad Taisyklės yra taikomos tik medžiams, augantiems elektros tinklų apsaugos zonoje, laikytinas nepagrįstu. Pagal energetikos teisės aktus, kirstinas medis nustatomas atsižvelgus į tai, ar jis kelia pavojų elektros tinklams, nepriklausomai nuo to, ar medis auga elektros tinklų apsaugos zonoje ar šalia jos. Elektros tinklams pavojų keliančiu medžiu laikomas ne tik pažeistas medis, bet ir medis, kurio aukštis yra didesnis už atstumą nuo medžio iki elektros tinklų (Taisyklių 5.1¹ punktas). Taryba paaiškino, kad nėra reikšmės, medis buvo sveikas ar ne.

Įvertinus skundžiamą Sprendimą matyti, kad Taryba Sprendime paaiškino dėl pareiškėjo keliamo klausimo, jog Taryba atsisakė skirti ESO poveiksmio priemones. Taryba Sprendime nurodė, kad pateikė Bendrovei raštišką rekomendaciją, atliekant žemės sklypų, kuriuose auga elektros tinklams pavojų keliantys medžiai, savininkų informavimo pareigą, laikytis Taisyklėse nustatytos tvarkos. Nurodė, kad rekomendacijos pateikimas Bendrovei, Tarybos vertinimu, yra proporcinga priemonė pareiškėjo prašymo nagrinėjimo metu nustatytiems veiklos trūkumams.

Komisijos vertinimu, Taryba Sprendime pasisakė dėl visų pareiškėjo 2025-04-17 skunde Tarybai nurodytų klausimų.

LVAT yra pažymėjęs, kad VAĮ nuostatos reiškia, jog individualiame administraciniame akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2022-08-31 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022; 2014-12-18 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-822-1440/2014; 2012-01-12 nutartis administracinėje byloje Nr. A-756-35/2012, kt.).

Įvertinusi skundžiamo Sprendimo turinį Komisija daro išvadą, kad Taryba Sprendime nurodė skundo nagrinėjimui reikšmingas faktines aplinkybes ir pateikė jų teisinį vertinimą, nurodė Sprendimo priėmimo motyvus. Todėl Sprendimas atitinka VAĮ nustatytus administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus, todėl nėra pagrindo jį naikinti. Taip pat nėra pagrindo tenkinti

išvestinį skundo reikalavimą dėl atsakovės įpareigojimo priimti naują sprendimą, todėl pareiškėjo skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) 2025-06-20 skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkas

Žydrūnas Plytnikas

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Inga Morkvėnienė